

VAN PIT tot PEER: samen groeien door betekenisvol omgaan met de eigen ervaringskennis

GGZ congres Antwerpen 2014

Bart Debyser, wetenschappelijk medewerker kliniek Pittem
(bart.debyser@sjp.be); bart.debyser@vives.be; Bart.Debyser@UGent.be)
Martine Voet, ervaringswerker kliniek Pittem (martinevoet@telenet.be)

**KLINIEK
SINT-JOZEF**

CENTRUM VOOR PSYCHIATRIE
EN PSYCHOTHERAPIE PITTEM

GERAAKT DOOR MENSEN

Overzicht

- Inleiding en korte voorstelling
- Korte historie van het 'PIT tot PEER'-project
- Van PIT tot PEER (inzoomen op de PIT-groep): onze activiteiten?
- Ervaren sterktes & aandachtspunten?
- Toekomst?

Korte historie

Van PIT TOT BOOM

P4P-groep (jongeren
helpen jongeren-groep)

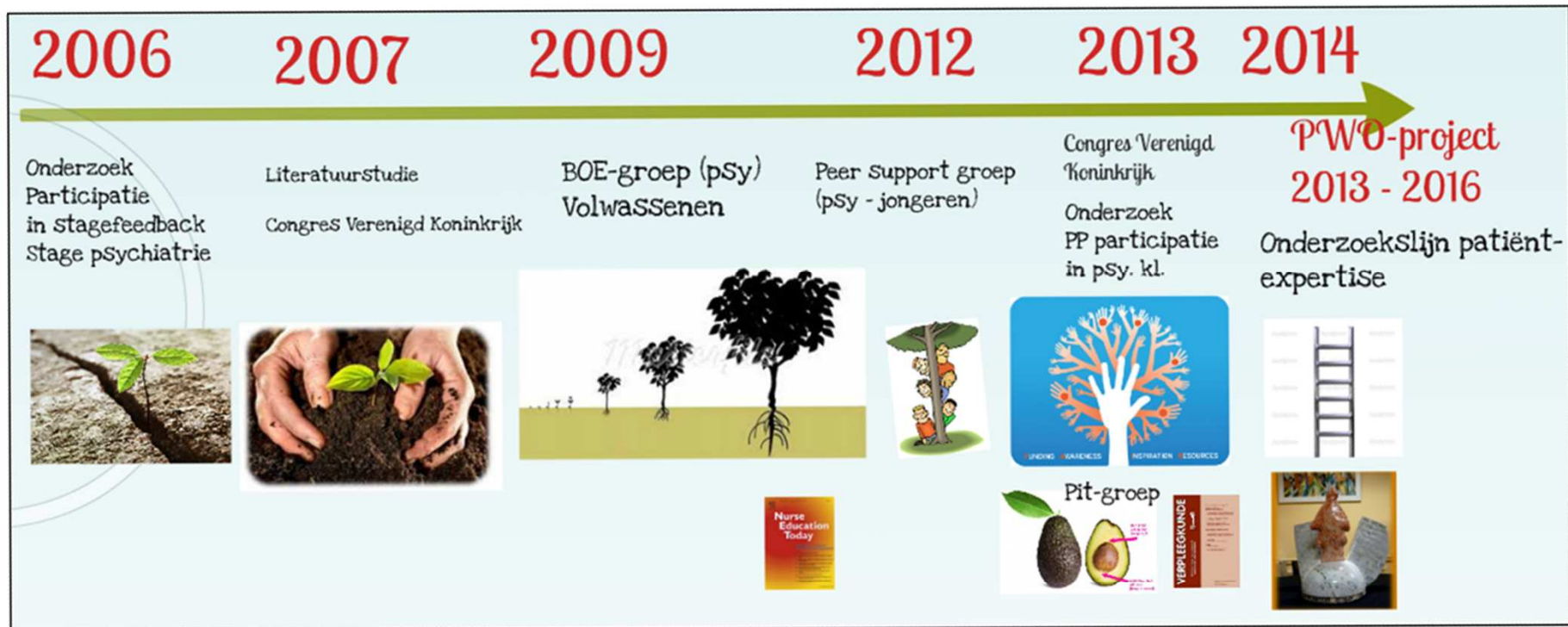
**BOE-
groep**

(Betekenisvol
ontdekken van je
eigen
ervaringsdeskun-
digheid)

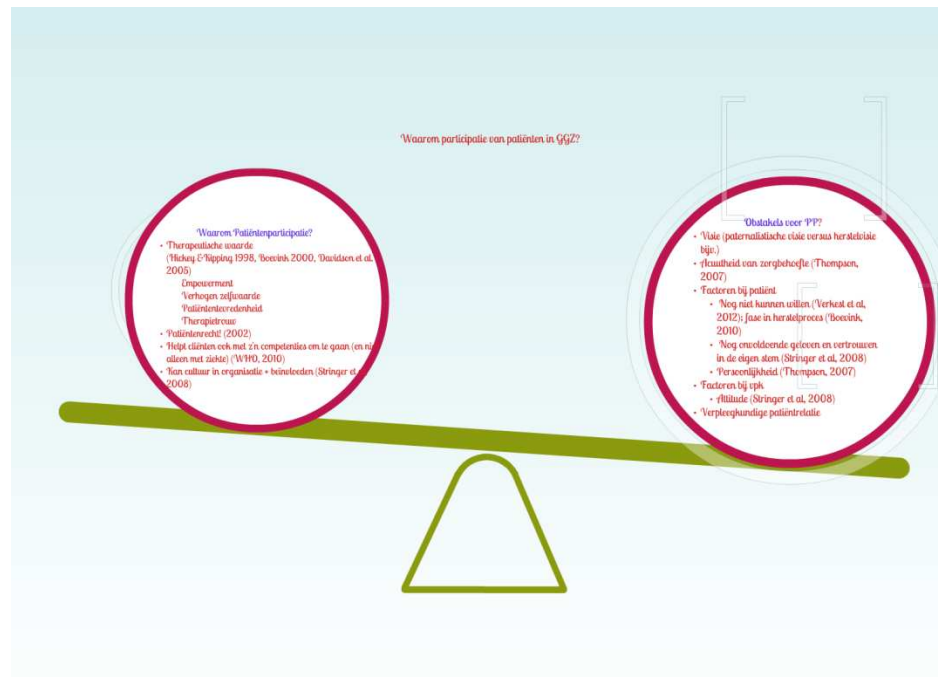
PIT-groep
(participatie in
therapie,
participatie in
training)

Korte historiek: cyclisch proces van onderzoek- en projectwerk

Korte historie: waarom betrekken van GGZ patiënten?

Obstakels voor PP?

- Visie (paternalistische visie versus herstelvisie bijv.)
- Acuteit van zorgbehoefte (Thompson, 2007)
- Factoren bij patiënt
 - Nog niet kunnen willen (Verkest et al, 2012); fase in herstelproces (Boevink, 2010)
 - Nog onvoldoende geloven en vertrouwen in de eigen stem (Stringer et al, 2008)
 - Persoonlijkheid (Thompson, 2007)
- Factoren bij upk
 - Attitude (Stringer et al, 2008)
- Verpleegkundige patiëntrelatie

Waarom Patiëntenparticipatie?

- Therapeutische waarde
(Hickey & Kipping 1998, Boevink 2000, Davidson et al. 2005)
 - Empowerment
 - Verhogen zelfwaarde
 - Patiëntentevredenheid
 - Therapietrouw
- Patiëntenrecht! (2002)
- Helpt cliënten ook met z'n competenties om te gaan (en niet alleen met ziekte) (WHO, 2010)
- Kan cultuur in organisatie + beïnvloeden (Stringer et al, 2008)

Waarom betrekken van patiënten in hoger
onderwijs?

Student? (Repper & Breezer, 2004) (Tew et al, 2004)

- Meer geïndividualiseerde benadering van pat.
- Beter aansluiten bij mensen met stresserende ervaringen
- Breder perspectief krijgen op patiënt; zien hem/ haar in andere rollen, stigmadoorbrekend, enz.
- Doorbreken van 'us en them' cultuur
- Beter begrip van de 'patient journey'
- Patiënten brengen directe, heel concrete, tastbare zaken in
 - hun verhaal is levensecht! (Ahuja et al, 2005)
- Meer begrip voor ervaringskennis

Patiënt? Bewoner? cliënt? enz. (Ahuja & Williams, 2005)

- Ego-boosting, zelfvertrouwen, identiteitsversterkend
- Focus op wat mogelijkheden, krachten, enz. in plaats van op 'onvermogen, beperking'
- Van waarde zijn
- Nieuwe contacten, netwerken
- Enz.

Docent? Hogeschool?

- PP = toegevoegde waarde (Barnes et al, 2000); P. brengen directe ervaringskennis in én ook hun ervaring met zorg
- Door PP minder idee de 'expert' te moeten zijn (Repper & Breeze, 2004)
- Door samenwerking met P. ook aangesproken worden in 'verpleegkundige rol'
- Enz.

Het project: van PIT tot PEER

Samen timmeren aan de weg!

Drempels wegnemen, hoop geven en durven dromen

Samen grenzen verleggen

Participatie in het ZH

- **Participatie aan familieavond**
- **Getuigenissen** op indicatie op een afdeling (familieavond! – ASP-afdeling)
- **Meedenken** rond inrichting van comfortrooms, kamer van de toekomst, fixatievrije kliniek, enz.
- Opzetten **buddy-werking** in ontslagfase (in ontwikkeling)
- **Participatie in therapie** (Eigen deskundigheid die van betekenis was in het eigen herstel doorgeven aan anderen)
 - Forumactiviteiten: Schrijfatelier – voetzoolreflexologie- enz.
 - In ontwikkeling: opstart tandemactiviteiten

Participatie in GGZ onderwijs

Samen grenzen verleggen

- Brengen van het **herstelverhaal**
 - **Co-teaching**
 - **Co-training** (bijv. binnen vak communicatie)
 - **Co-assessing** (in ontwikkeling)
 - Enz.
- Stap voor stap toewerken naar uitdragen van ervaringskennis in onderwijs én in eigen regie

Ervaren sterktes én ervaren moeilijkheden?

Sterktes

- Nieuwe dynamiek - veel ideeën & creativiteit
- Hoop zijn voor, kracht putten uit ontmoeting
- Groep als steun
- Uniek perspectief
- Meer aandacht voor werken met mogelijkheden, voor presente zorg, voor zorgcontinuïteit, voor participatief werken, voor belang van hoop en perspectief, voor stigmatisering, enz.
- ...

Moeilijkheden

- Onszelf niet voorbij lopen – rekening houden met kwetsbaarheden
- Iedereen mee op het spoor krijgen?
- Aandacht voor groepsdynamiek
- Vanaf wanneer ervaringsdeskundig?
- Bewaken dat steeds meegenomen wat voor ons belangrijk en nodig is'
- ...

Toekomst?

The sky is the limit???

Dank voor jullie volgehouden aandacht!!

